

בְּגִין ^(הקדמה ג' ע"ב) דְּאִית אַתּוּן רַבְרַבְנָן, וְאִית אַתּוּן זְעִירִין.
 אַתּוּן רַבְרַבִּין אֵינּוּן לְעֵילָא, אַתּוּן זְעִירִין לְתַתָּא.
 וְכֹלָא לְתַתָּא כְּגוּוּנָא דְלְעֵילָא. בְּגִין דְּאִית שְׁמֵהּ קְדִישִׁין
 עֲלָאִין, דְּקִימִין בְּרַעוּ דְרוּחָא וְלִבָּא בְּלֹא מְלוּלָא כְּלָל.
 וְאִית שְׁמֵהּ קְדִישִׁין תַּתָּאִין, דְּקִימִין בְּמַלְהָ, וּבְמִשְׁכּוֹ
 דְּמַחְשָׁבָה וְרַעוּ עֲלֵיהוּ. וְאִית שְׁמֵהּ אַחֲרָנִין
 לְתַתָּא, דְּאֵינּוּן מִהֵהוּא סְטָרָא אַחֲרָא, דְּאִיהוּ מְסֻטָּרָא
 דְּמִסְאָבָא, וְאֵלִין לָא קִימִין, אֶלָּא בְּרַעוּ דְעוּבָדָא לְתַתָּא,
 לְסִלְקָא רַעוּ דְהֵהוּא עוּבָדָא דְלְתַתָּא לְגַבִּיּהּ. בְּגִין דְּאִיהוּ
 סְטָרָא אַחֲרָא לָאו אִיהוּ, אֶלָּא בְּעוּבָדִין דְּהֵאִי עֲלֵמָא,
 לְאַסְתָּאבָא בְּהוּן. כְּגוּוּנָא דְבַלְעָם, וְאֵינּוּן בְּנֵי קָדָם, וְכֹל
 אֵינּוּן דְּמַתְּעִסְקִי בְּהֵהוּא סְטָרָא אַחֲרָא.

וְאֵלִין, לָא קִימִי בְּאַתּוּן רְשִׁימִין מִן כ"ב דְּאוּרִיַּתָּא,
 בַּר תְּרִין, וְאֵלִין ח' וְק', וְסִמְכִין לֹון בְּסִמְכּוֹ
 אַתּוּן דְּשִׁקְר. אֲבָל אֵלִין אֵינּוּן אֲשֶׁתְּמוּדְעָאן ^(בראשית ב' ע"א)
 לְגַבִּיּהוּ יַתִּיר. וְעַל דָּא בְּתַהֲלָה לְדוּד, בְּכִלְהוּ כְּתִיב ו'
 בְּכֹל אֶת וְאֶת, בַּר מֵאֵלִין תְּרִין, דְּלֹא כְּתִיב ו', דְּהֵא ו'
 שְׁמָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִיהוּ.

וּבְגִין כֶּף אֵינּוּן אַרְבַּעִין וְתֵרִין אַתּוּן, דְּעֲלֵמָא דָּא
 אַתְּבְּרִי בְּהוּ, אֲשֶׁתְּכַח הֵאִי ה' עֲלָאָה, לְסִלְקָא
 לְתַשְׁעִין וְתֵרִין, תַּשְׁעִין הוּוּ, בַּר תְּרִין אוּדְנִין יְמִינָא

וּשְׂמָאלָא. וְרוּזָא דָּא (ס"א וְסִימְנִיף) (בראשית י"ז) וְאִם שָׂרָה הָבֵת
 תִּשְׁעִים שָׁנָה תֵּלֵד. אָבֵל אִיהוּ בְּחֻשְׁבָּנָא תִּשְׁעִין וְתֵרִין,
 וְכֵד אֶתּוֹסָף דְּרָגָא דְּרוּזָא דְּבְרִית, דְּאִיהוּ רְקִיעָא תְּמִינָאָה,
 וְקִימָא לְתִמְנִיא יוֹמִין, הָא מֵאָה. וְאֵלִין וְדֵאִי מֵאָה
 בְּרַכָּאן בְּכָל יוֹמָא דְּאַצְטְרִיכָא פְּנֹסֶת יִשְׂרָאֵל לְאַתְעֻטְרָא
 בְּהוּ. וְכֻלָּא בְּרוּזָא דְּהָ.

הָאִי ה', אִיְהִי דִּיּוֹקְנָא דִּילָהּ בְּתֵרִין נוּגִין, רוּזָא דְּמֵאָה,
 וְאִינּוֹן חֲמִשׁ סְמִכִין רְתִיכִין, דְּנִפְקִי מִגּוּ בּוּצִינָא,
 וְאִינּוֹן חֲמִשׁ אַחֲרָנִין דְּנִפְקִין מִינָהּ. וְעַל דָּא דִּיּוֹקְנָהּ
 כְּגוּוֹנָא דָּא וְ-ן, תֵּרִין נוּגִין, וְנִקּוּדָה דְּקִימָא
 בְּאַמְצְעִיתָא. וְעַל דָּא ו' קִימָא בִּינֵייהוּ תְּדִיר, כְּגוּוֹנָא
 דָּא (רל"ה ע"ב) נוּן, בְּגִין דְּהִכָּא אִיהוּ אֶתְרִיהּ לְאַתְעֻטְרָא,
 וְאִף עַל גַּב דְּרוּזִין אַחֲרָנִין אִינּוֹן בְּרוּזָא דְּהָ, אָבֵל דָּא אִיהוּ
 בְּרוּזִין דְּסִפְרָא דְּחֲנוּךְ, וְהִכִּי הוּא וְדֵאִי.

וְכֵד אֶתְתַּקְנָא בְּאִינּוֹן חֲמִשִּׁין בְּלַחֲוֹדֵייהוּ, אִיהוּ נִקּוּדָה
 חֲדָא דְּקִימָא בְּרוּזָא דְּנ', כְּגוּוֹנָא דָּא (ה') נ', נוּן.
 וְחַד נִקּוּדָה בְּאַמְצְעִיתָא דְּאִיְהִי שְׁלֵטָא עַלֵּייהוּ, וְכֻלָּא רוּזָא
 חֲדָא. וְכַאֲיִן אִינּוֹן דִּינְדְּעִי אַרְחוּי דְּאוּרִייתָא, לְמַהֲךְ בְּאַרְחֵי
 קְשׁוּט. וְכַאֲיִן אִינּוֹן בְּהָאִי עֲלֵמָא, וְכַאֲיִן אִינּוֹן בְּעֵלְמָא
 דְּאֶתִּי.

רוּזָא תְּלִיתָאָה אֶת ו', הָאִי אֶת דִּיּוֹקְנָא דְּרוּזָא דְּאָדָם, כְּמָה

דְּאִתְּמַר. וְהָא אִוְקִימְנָא, דְּהָאִי אַתְּ, קִימָא עַל י"ב
 רְתִיכִין. וְכַד מִתְּפַרְשָׁאן, אִינּוּן כ"ד רְתִיכִין, דְּכְלִילָן
 בְּהָאִי אַתְּ פְּשִׁיטוּ דִּיּוֹקְנָא דְּבַר נָשׁ, לְקַבַּל דְּרוּעִין וְיִרְכִין
 וְגוּפָא (דף קפ"א ע"א) שִׁיפִין דְּלֵהוּן כ"ד אִינּוּן דְּדְרוּעִין,
 וְיִרְכִין, וְגוּפָא, הָא אִתְּמַר, אֲבַל כְּלָהוּ סְתִימִין בְּגוּפָא,
 וְגוּפָא קִימָא בְּכְלָהוּ כ"ד, וְכְלָהוּ רְתִיכִין כְּלִילָן בֵּיהּ
 בְּגוּפָא, וּבְגִין דְּכְלִילָן כְּלָהוּ בֵּיהּ, קִימָא, ו' פְּשִׁיטוּ חַד.
 גּוּפָא חַד כְּלִיל בְּכ"ד רְתִיכִין, וְאַלִין אִינּוּן: רִישָׁא בְּשִׁית.
 גּוּפָא בִי"ח, וְאַף עַל גַּב דְּכָל רְתִיכִין אִינּוּן (ב"א י"ז)
 י"ב לְכָל סֵטֶר, בְּכָלָא קִימָא גּוּפָא. אֲבַל עֶשְׂרִים
 וְאַרְבַּע אִינּוּן שִׁית דְּרִישָׁא, דְּאִינּוּן שִׁיפִין לְאַעְלָאָה
 רִישָׁא. תַּמְנֵי סְרִי חוּלְיִין דְּקִימָא רִישָׁא, וְסַמְכָא גּוּפָא
 עַלִייהוּ.

וְכְלָהוּ פְּשִׁיטוּ חַד, בְּרִישָׁא וְגוּפָא, וְאִינּוּן שִׁיתִין כְּלָהוּ
 כְּלִיל לּוֹן, דְּאִיהוּ רְזָא דְּשִׁית. וְעַל דָּא שִׁיעוּרָא
 דָּאָת ו', רִישָׁא שִׁיעוּרָא בְּשִׁית נְקוּדִין מִמָּשׁ, גּוּפָא
 בְּתַמְנֵי סְרִי. כְּגוּוּנָא דָּא כָּל אֵלִין רְזִין מִתְּפַרְשָׁן, לְאַכְלָלָא
 לּוֹן בְּגוּפָא, בְּגִין דְּדְרוּעִין וְיִרְכִין כְּלָהוּ בְּגַנְיָזוּ, וְעַל דָּא
 כְּלָא אִתְּכְלִיל בְּרְזָא דָּאָת ו' וְדִיּוֹקְנָא דִּילָהּ.
 וְכַד שְׁלִימוּ דָּאָת דָּא אִתְּחַזִּי, כְּדִין כָּל סֵטֶרִין בִּישִׁין
 אִסְתַּתְמוּ, וְאִתְּפַרְשָׁן מִסִּיְהָרָא, וְלָא אִתְּחַפִּיין, בְּגִין

דַּאִיהוּ מִבְּקַע כָּל מִשְׁקוּפֵינ דְּרִקִיעִין, וְאַנְהִיר לָהּ, וְלֹא יִכְלֹא מִקְטָרְגָא לְאַבְאָשָׁא כְּלָל. וְכַד הָאִי אֶסְתַּלֵּק, כְּדִין סְלִיק וְאַסְטִי וּמִפְתִּי, וַיִּכִּיל לְקְטָרְגָא עַל כָּל בְּנֵי עֲלָמָא, בְּגִין דַּאִיהוּ מֶלֶךְ זָקֵן וְכֹסִיל, וְהָא אֻקְיָמָנָא.

ו' אִיהוּ נְהוּרָא דְנְהִיר לְסִיְהָרָא, וְאַף עַל גַּב דְנְהִירִין סְגִיָאִין אֶתְכְּלִילֵן בֵּיהּ, נְהוּרָא דְנְהִיר לְסִיְהָרָא אִיהוּ חַד פְּשִׁיטוּ לְמַלְיָא לָהּ. וְאִיהוּ רְזָא דְאַלְפָה, רְשִׁימוּ בְּכָל אֵינּוֹן רְזִין. וְכַד נְהִיר לְסִיְהָרָא בְּרִזָא דִּו' נְהִיר לָהּ.

וּבְסִפְרָא דְאַדָם קְדַמָּא, בְּדִיוֹקְנֵין דְאַתּוּוֹן, ו' חַד נְקוּדָה לְעֵילָא, וְחֲמִשׁ נְקוּדֵין דְלַתְתָּא, וְכֵן שִׁיעוּרָא דִילָהּ כְּגוּוֹנָא דָא, ו' וְכָל נְקוּדָה קִיִּימָא בְּרִזָא דְעֶשֶׂר, בְּגִין דְלִית לָהּ נְקוּדָה דְלֹא אֲשֻׁלִים לְעֶשֶׂר, דְכָל נְקוּדָה אִית בֵּיהּ תִּשְׁע סְמִכִין רְתִיכִין, וְהֵיא נְקוּדָה אֲשֻׁלִים לְעֶשֶׂר. נְקוּדָה דִימִינָא תִּשְׁע סְמִכִין רְתִיכִין לָהּ, וְאִיהִי עֶשְׂרָה. וְכֵן לְשִׁמְאַלָא. וְכֵן לְכָל סְטָרִין. וְעַל דָא, כְּלָהּ נְקוּדֵין אֵינּוֹן כָּל חַד וְחַד כְּלָלָא דְעֶשֶׂר, אִיהִי וּרְתִיכּוּי. וְכְלָהּ כְּלִילֵן בְּהֵוּא פְּשִׁיטוּ דָאֵת ו', בְּגִין כֶּף כְּלָא אִיהוּ בְּדִיוֹקְנָא בְּרִזָא דָאֵת ו'.

וְכַד עֵייל שְׁמֵשָׁא בְּסִיְהָרָא, (סִיְהָרָא) נִפְק מֵהָאִי ו' חַד פְּשִׁיטוּ רְזָא דְבְרִית, כְּגוּוֹנָא דָא ג', וְדָא אִיהוּ לְאַעֲלָא בְּנוֹקְבָא. וְכַד אֶתְכְּלִיל כְּלָא בְּהָאִי פְּשִׁיטוּ דָאֵת

ו', כִּדִּין קִיִּמָּא לְשִׁמְשָׁא בְּנוֹקְבָא. וְרוּזָא דָּא דְכִתְיִב,
 וְאַתָּה הֶקְרַב אֲלֵיךְ אֶת אֶהְרֹן אַחִיךָ, לְאַתְכַּלְלָא (וילך רמ"ג
 ע"ב, קצ"א ע"ב) דְרוּעָא בְּגוּפָא, וְאֶת בְּנֵי אֲתוּ, אֲלִין כָּל אֵינּוֹן
 רְתִיכִין וְסִמְכִין דִּילֵיהּ. דְרוּעָא שְׁמַאלָא לְגַבֵּיהּ, דְכִתְיִב,
 קַח אֶת הַלְוִיִּם, לְאַשְׁתַּכַּח ו' דְכִלִּיל כֹּלָא. בְּחַד
 פְּשִׁיטוּ, לְמַהוּי חַד.

וְעַל דָּא אֲשַׁתְּכַח יְחוּדָא בְּהַאי, יְמִינָא וּשְׁמַאלָא
 וְאַמְצָעִיתָא, כֹּלָא אִיהוּ חַד. וְעַל דָּא אֲתַעְבִּיד חַד
 פְּשִׁיטוּ, וְאַקְרִי אַחַד, וְלֹא תִשְׁכַּח בְּרַ פְּשִׁיטוּ חַד בְּלַחֲוֹדוּי,
 וְדָא הוּא חַד.

ה' בְּתַרְאָה, אֲתַעְבִּיד חַד גּוּפָא, בְּהַאי נְקוּדָה
 דְאַמְצָעִיתָא. וְאַעִיל בְּהַ ו', וְאַשְׁתְּכַח ו' בֵּין ב'
 נְקוּדִין, חַד לְעֵילָא, וְחַד לְתַתָּא. וְכִדִּין, אֲתַאֲחִיד עֲלִמָּא
 עֲלָאָה, בְּעֲלִמָּא תַתָּאָה, וְאִיהוּ חַד. וְאוּקִימְנָא. אֲתָא רַבִּי
 אֲלַעְזָר וְרַבִּי אַבָּא וְנִשְׁקוּ יְדוּי. בְּכַה רַבִּי אַבָּא וְאָמַר, וּוִי
 לְעֲלִמָּא כַּד יִתְכַנְיֵשׁ שְׁמֵשָׁא וְיִתְחַשֵּׁף עֲלִמָּא.

אָמַר רַבִּי אֲלַעְזָר, יִרְפִּין לְתַתָּא, בְּרוּזָא דָּאָת ו', מְנָא לִן
 דְאַתְכַּלִּילוּ בְּהַאי אֲתָ. אָמַר לֵיהּ, דְכִתְיִב, (מלאבי ג)
 זָכְרוּ תּוֹרַת מֹשֶׁה עַבְדִּי, וְלֹא כְתִיב נְבִיאִי, לְאַתְחַזָּאָה
 דְכֹלָא אֲתַכְלִיל בְּרוּזָא דְו', וְאֶת ו' אַקְרִי חַד, וְאִיהוּ חַד
 בְּלַחֲוֹדָהָא, וּפְשִׁיטוּ חַד וְהָא אֲתַמַּר.

(שמות כח) וְאַתָּה הִקְרַב אֵלַיךְ וְגו'. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, לֹא
 שִׁמְשׁ מִשֶּׁה (נ"א שְׁמִשָּׂא) (נ"א דְּאִיְהוּ שְׁמִשָּׂא) בְּסִיְהָרָא, עַד
 דְּאֵתְפְּלִיל בְּכָל סִטְרִין בְּרִזָּא דְּו', כַּמָּה דְּאוּקִימְנָא. תָּא
 חֲזִי, מַה פְּתִיב, מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְכַהֲנוּ לִי. לְכַהֲנוּ לִי לֹא
 כְּתִיב, אֲלֹא לְכַהֲנוּ לִי, לְשִׁמּוֹשָׁא דִּילִיָּהּ, לְשִׁמּוֹשָׁא דְּאֵת
 דָּא, לְשִׁמּוֹשָׁא דִּילִיָּהּ וְדֵאֵי. לִי דָּא אֵת ה', לְאַעֲלָא
 וּלְשִׁמְשָׁא ו' בְּה', לְמַהוּי כְּלָא חַד. זַכָּאִין אֵינּוּן יִשְׂרָאֵל,
 דְּעָאלוּ וְנִפְקוּ, וַיִּדְעֵי בְּרִזָּא דְּאַרְחוּי דְּאוּרִיִּיתָא, (דף קפ"א ע"ב)
 לְמַהֲךָ בְּאַרְחָ קְשׁוּט.

מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲמַאי מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. אֲלֹא כְּלָא
 לֹא אֵתְקַרֵי לְמַהוּי חַד כְּדָקָא יְאוּת, אֲלֹא מִתּוֹךְ
 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. דְּהָא בְּנֵי יִשְׂרָאֵל קִיִּימֵי לְתַתָּא, לְאַתְפַּתְחָא
 אֲרַחֲיוֹן, וְלֹאֲנַהֲרָא שְׁבִילִין, וְלֹאֲדִלְקָא בּוּצִינִין, וְלִקְרָבָא
 כְּלָא מִתַּתָּא לְעִילָא, לְמַהוּי כְּלָא חַד, וּבְגִינֵי כַּךְ כְּתִיב
 (דברים ד) וְאַתֶּם הִדְבַקְתֶּם בְּיָי וְגו'.

וְאַתָּה הִקְרַב אֵלַיךְ וְגו' אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, כְּלָא אֵיְהוּ
 קְרִיבָה, לְמַאן דִּידַע לְיַחְדָּא יְחוּדָא, וּלְמַפְלַח
 לְמַאֲרִיָּה, דְּהָא בּוּזְמָנָא דְּאַשְׁתַּכַּח קְרַבְנָא כְּדָקָא יְאוּת,
 כְּדִין אֵתְקַרִיב כְּלָא כְּחַדָּא, (נ"א דְּרַגִּין כְּלַהוּ כְּחַד) וּנְהִירוּ דְּאַנְפִּין,
 אֲשַׁתְּכַח, בְּעִלְמָא בְּבֵי מְקַדְשָׁא, וְאַתְכַּפִּיא וְאַתְכַּסִּיא
 סִטְרָא אַחְרָא, וְשְׁלִיט סִטְרָא דְּקְדוּשָׁא בְּנְהִירוּ וְחִידוּ. וְכַד

קָרַבְנָא לָא אֲשַׁתְּכַח כְּדָקָא יְאוּת, אוּ יְחוּדָא לָא הוּי
 כְּדָקָא יְאוּת, כְּדִין אַנְפִּין עֲצִיבוּ. וּנְהִירוּ לָא אֲשַׁתְּכַח,
 וְאִתְכַסִּיא סִיְהָרָא, וְשִׁלְטָא סֵטְרָא אַחְרָא בְּעֵלְמָא, (נ"א דְלָא
 אֲתַחְרִיב בִּי מִקְדָּשָׁא אֶלָּא בְּגִין וְכוּ) בְּגִין דְלָא אִית מֵאן דִּידַע לִיחְדָּא
 שְׂמָא קַדִּישָׁא, כְּדָקָא יְאוּת.

אָמַר רַבִּי שְׂמַעוֹן, (פ' בא ל"ד ע"א) קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לָא נְסִי
 לְאִיּוֹב, וְלָא אַתָּא עֲמִיָּה בְּנִסְיוֹנָא, כְּנִסְיוֹנָא דְשָׂאֵר
 צְדִיקָא, דְהָא לָא כְּתִיב בֵּיהּ וְהֶאֱלֹהִים נָסָה אֶת אִיּוֹב,
 כְּמָה דְכְּתִיב בְּאַבְרָהָם (בראשית כב) וְהֶאֱלֹהִים נָסָה אֶת
 אַבְרָהָם. דְּאִיהוּ בִּידֵיהּ אַקְרִיב לְבְרִיָּהּ יְחִידָאֵי לְגַבִּיָּהּ.
 וְאִיּוֹב לָא יְהִיב לִיהּ וְלָא מָסַר לִיהּ כְּלוּם. וְלָא אֲתַמַּר לִיהּ,
 אֲבַל אֲתַמַּסֵּר בִּידָא דְמִקְטָרְגָא, בְּדִינָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא. דְּאִיהוּ אֲתַעַר לְהֵהוּא מְקַטְרָגָא לְגַבִּיָּהּ, מַה דְּאִיהוּ
 לָא בְּעָא. דְּהָא בְּכַל זְמַנָּא אַתָּא הֵהוּא מְקַטְרָגָא לְאַתְעָרָא
 עַל בְּנֵי נְשָׂא, וְהִכָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲתַעַר לְגַבִּיָּהּ,
 דְכְּתִיב, (איוב א) הַשְׂמֵת לְבָךְ עַל עַבְדֵי אִיּוֹב. אֲבַל רוּזָא
 עֲמִיקָא אִיהוּ.

פֶּתַח וְאָמַר (בראשית ד) וַיְהִי מִקֶּץ יָמִים וַיָּבֵא קִיץ מִפְּרִי
 הָאָדָמָה מִנְחָה לַיְי'. וַיְהִי מִקֶּץ יָמִים, רִזָּא אִיהוּ,
 מִקֶּץ יָמִים, וְלָא מִקֶּץ (קל"ד ע"א) יָמִין, דְּחָה לְקֶץ יָמִין,
 וְקָרִיב לְקֶץ יָמִים. וְהָא אוּקִימָנָא, דְכְּתִיב, (דניאל יב) וְאַתָּה

לֵךְ לְקַץ. אָמַר קוֹדֶשׁא בְרִיךְ הוּא לְדַנְיָאֵל וְאַתָּה לֵךְ לְקַץ.
אָמַר לֵיָהּ, לָאֵן קַץ, לְקַץ הַיָּמִים אוּ לְקַץ הַיָּמִין, עַד
דְּאָמַר לֵיָהּ לְקַץ הַיָּמִין.

וְעַל דָּא דְחִיל דְּדוּד, דְּכַתִּיב, (תהלים לט) הוֹדִיעֵנִי יְיָ קְצֵי.
אוּ לְקַץ הַיָּמִים, אוּ לְקַץ הַיָּמִין. וְהֵכָא מָה פְּתִיב,
וַיְהִי מִקֵּץ יָמִים וְלֹא מִקֵּץ יָמִין. וּבְגִינֵי כַּף לֹא אֶתְקַבַּל
קָרְבַּנֵיה דְהָא מִסְטָרָא אַחְרָא הוּוּה פְּלָא.

תָּא חֲזִי מָה פְּתִיב, (בראשית ד) וְהֶבֶל הֵבִיא גַם הוּא. מֵאֵי גַם
הוּא. לְאַסְגָּאָה פְּלָא דָּא בְּדָא. קָרְבַּנָּא פְּלָא וְעַקְרָא
דִּילֵיהּ הוּוּה לְקוֹדֶשׁא בְרִיךְ הוּא, וַיְהִיב חוֹלְקִיָּה לְסִטְרָא
אַחְרָא, כְּמָה דְאֵת אָמַר וּמְחַלְבֵיהֶן. וְקִינֵן, עַקְרָא עֵבֶד
מִקֵּץ יָמִים, וַיְהִיב חוֹלְקָא לְקוֹדֶשׁא בְרִיךְ הוּא, וְעַל דָּא
אַתְדַּחַּא אֵיהּ וְקָרְבַּנֵיהּ.

בְּאִיּוֹב מָה פְּתִיב, (איוב א) וְהִלְכוּ בָנָיו וַעֲשׂוּ מִשְׁתָּהּ וְגו'.

וּכְתִיב וַיְהִי כִּי הִקְיִפוּ יָמֵי הַמִּשְׁתָּהּ. וּכְתִיב וּשְׁלַחוּ
וְקִרְאוּ לְשִׁלְשֵׁת אַחֲיוֹתֵיהֶם לְאָכּוֹל וּלְשִׁתּוֹת עִמָּהֶם, דְּדָא
אֵיהּ עַקְרָא לְסִטְרָא אַחְרָא. וּלְבַתֵּר אַקְרִיב עוֹלוֹת, וְעוֹלָה
אֵיהּ דְּכֹר, וְלֹא נוֹקְבָא, וְסִלְקָא לְעִילָא, וְקָרְבַּנָּא לֹא
קָרִיב לְאַכְלָלָא לֵיָהּ כְּדָקָא יָאוֹת.

וְתָא חֲזִי, אֶלְמָלָא חוֹלְקָא יְהִיב לְכָלָא, מִקְטָרְגָא לֹא יְכִיל
לֵיָהּ לְבַתֵּר, וְאֵי תִימָא אָמַי אַבְאִיש לֵיָהּ קוֹדֶשׁא

בְּרִיךְ הוּא. אֵלֵא, בְּגִין דְּגָרִים לְכֹסְיָא נְהוּרָא וְלֵאתְחַפֵּיָא,
 וְאִיהוּ לָא קָרִיב קָרְבָּנָא אַחְרָא, לְאַתְנָנָא בֵּיה אַחְרָנִין,
 אֵלֵא עוֹלָה, דְּסִלְקָא לְעֵילָא, וְעַל דָּא כְּתִיב, כִּכָּה יַעֲשֶׂה
 אִיּוֹב כָּל הַיָּמִים, דְּאִלְמָלֵא סִטְרָא אַחְרָא אַתְנָנָת
 בְּחוּלְקָא, אַתְעֵבֵר מֵעַל מְקוּדְשָׁא וְאַסְתַּלַּק מִנֵּיהּ, וְסִטְרָא
 דְּקוּדוּשָׁה הָוָה סְלִיק לְעֵילָא לְעֵילָא.

אָבֵל אִיהוּ לָא בְּעָא דְאַתְהֵנִי אַחְרָא מְקָרְבַנִּיהּ, וְאַעֲדִי
 גְרַמִּיָּה מִנֵּיהּ. מָנָא לָן. דְּכְתִיב, (איוב א) וְסָר מֵרַע.
 וְעַל דָּא קָרִיב תְּדִיר עוֹלָה, דְּהָא עוֹלָה לָא אַתְהֵנִי מִנֵּיהּ
 סִטְרָא אַחְרָא לְעֵלְמִין. וּבְגִין כֵּן, כָּל מָה דְּנִטִּיל לְבַתֵּר,
 מְדִידִיהּ נִטִּיל. וְעַל דָּא אִיּוֹב גָּרִים לְחַפֵּיָא עָרְלָה עַל
 בְּרִית קִיּוּמָא, דְּלֵא הָוָה אַעֲדִי מִנֵּיהּ. וּבְגִין כֵּן קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא אַתְעֵר לְהַהוּא מְקוּטְרָגָא, דְּכְתִיב הַשְׁמַתָּ לְבָךְ
 עַל עַבְדֵי אִיּוֹב.

תָּא חֲזִי, כַּד בְּעָא (דף קפ"ב ע"א) קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַתְאַחַדָּא
 בְּהוּ בִּישְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם, לָא קִיּוּמָא שְׁעֵתָא. בְּגִין
 דְּעָרְלָה חַפֵּיָא נְהוּרָא, עַד זְמָנָא דְּהַהוּא מְקוּטְרָגָא הָוָה
 נִטִּיל דִּילִיָּה מֵאִיּוֹב, וְעַל דָּא פְּקִיד לִיָּה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא לְמִיכְלִיָּה לְהַהוּא פֶּסַח בְּבִהִילוֹ, עַד דְּהַהוּא סִטְרָא
 אַחְרָא אֲשַׁתְּדַל בֵּיה בְּאִיּוֹב, וּפְקִיד לְאַתְעֵבְרָא עָרְלָה
 מִנֵּיהּ, וּכְדִין אַתְאַחַד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בִּישְׂרָאֵל,

וְהָיָה סֵטְרָא אַחְרָא אַתְּפַרְשׁ מִן קִדְשָׁא, וְאַשְׁתַּדַּל בֵּיהּ
 בְּאִיּוֹב, וְנָטִיל מְדִילֵיהּ. וְכִדְיִן (שְׁמוֹת יב) פֶּסַח הוּא לֵיַי' וְדַאי.
 דְּעַד הַשְׁתָּא לָא הוּוּה פֶּסַח לֵיַי'. זַכְּאִין אִינוּן דִּידְעֵי וּמִיחְדֵי
 יְחוּדָא דְמֵאֲרִיהוֹן כְּדָקָא יְאוּת.

כְּתִיב (שְׁמוֹת לד) אֱלֹהֵי מִסְכָּה לֹא תַעֲשֶׂה לָךְ, וְכָתִיב בַּתְּרִיהּ
 אֵת חַג הַמִּצּוֹת תִּשְׁמֹר. (מֵאֵי עֶבֶד) מֵאֵי הָאֵי לְגַבֵּי
 הָאֵי. אֵלָא הָכִי אֻקְמוּהָ, מֵאֵן דְּאָכִיל חֶמֶץ בְּפֶסַח (כְּפֵאִילוּ עֶבֶד
 כּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת לְמַפְלַח לְגַרְמִיָּה, דְּהָא רְזָא הָכִי הוּא דְחֶמֶץ בְּפֶסַח) כְּמֵאֵן דְּפִלַּח
 לְכוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת אִיהוּ.

תָּא חַזִּי, כִּד נִפְקוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם נִפְקוּ מִרְשׁוֹ דְלָהוֹן,
 מִרְשׁוֹ אַחְרָא, מִתְהוּא רְשׁוֹ דְאֶקְרִי חֶמֶץ, נִהְמָא
 בִּישָׂא. וְעַל דָּא אֶקְרִי כּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת הָכִי, וְדָא אִיהוּ
 רְזָא דִּיִּצְר הָרַע, פּוּלְחָנָא נּוֹכְרָאָה, דְּאֶקְרִי אוּף הָכִי
 שְׂאוּר. וְדָא אִיהוּ יִצְר הָרַע, דְּהָכִי אִיהוּ יִצְר הָרַע בְּבַר
 נֶשׁ, כְּחָמִיר בְּעֵיסָה, עָאֵל בְּמַעוּי דְּבַר נֶשׁ זְעִיר זְעִיר,
 וּלְבַתַּר אִסְגִּי בֵּיהּ, עַד דְּכָל גּוּפָא אַתְעַרְב בְּהַדְיָה. וְדָא
 אִיהוּ כּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת. וְעַל דָּא כְּתִיב, (תְּהִלִּים פֵּא) לֹא יִהְיֶה
 בָּךְ אֵל זָר. אֵל זָר וְדַאי.

אֵת חַג הַמִּצּוֹת תִּשְׁמֹר, רַבִּי יְהוּדָה פִּתַּח, (יִשְׁעִיָּה ב) חֲדָלוּ
 לָכֶם מִן הָאָדָם אֲשֶׁר נִשְׁמָה בְּאִפּוֹ כִּי בַמָּה נִחְשָׁב
 הוּא. הָאֵי קָרָא אֻקְמוּהָ. אֲבָל מֵאֵי חֲדָלוּ לָכֶם מִן הָאָדָם,

וְכִי אֶזְהַר לִיָּה לְבַר נָשׁ לְאַתְמָנַע מִשְׂאָר בְּנֵי נִשָּׂא. אוֹף
 אֵינּוֹן נְמִי לְגַבִּיָּה, יִשְׁתַּכְּחוּן בְּנֵי נִשָּׂא דְלֹא יִקְרִבוּן אֵלַיִן
 בְּאֵלַיִן לְעֵלְמִין. אֵלֹא הָא אוֹקְמוּהָ בְּמֵאן דְּאִשְׁפִּים לְפִתְחָא
 דְּחַבְרִיָּה לְמִיָּהֵב לִיָּה שְׁלָם. וְאִנָּא אוֹקְיִמְנָא לִיָּה בְּקָרָא
 אַחְרָא, דְּכַתִּיב, (משלי כז) מְבַרְךְ רֵעֵהוּ בְּקוֹל (רכ"ו ע"ב) גְּדוֹל
 בְּבִקְרַת הַשָּׁכֶם קָלְלָה תִתְחַשֵּׁב לוֹ. וְאִף עַל גַּב דְּכֻלָּא שְׁפִיר.
 אֲבַל מֵאִי חֲדָלוּ לָכֶם מִן הָאָדָם אֲשֶׁר נִשְׁמָה בְּאִפּוֹ. הָכָא
 פְּקִיד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְבַר נָשׁ, וְאֶזְהִיר לִיָּה לְאַסְתְּמָרָא
 מֵאֵינּוֹן בְּנֵי נִשָּׂא, דְּסִטּוֹ אֲרַחֲיִיהוּ מֵאַרְחָ טָב לְאַרְחָ בִּישׁ,
 וּמִסָּאֲבֵי נַפְשֵׁיָּיהוּ בְּהֵהוּא מִסָּאֲבוּ אַחְרָא.

דְּהָא כִּד בְּרָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְבַר נָשׁ, עָבַד לִיָּה
 בְּדִיוֹקְנָא עֲלָאָה, וְנִפְּחָ בֵּיהּ רוּחָא (נ"א נִשְׁמָתָא)
 קַדִּישָׁא, דְּכֻלִּיל בְּתִלְתַּת כְּמָה דְּאוֹקְיִמְנָא, דְּאִית בֵּיהּ נֶפֶשׁ
 רוּחַ וְנִשְׁמָה, וְעִילָא מְכֻלָּא נִשְׁמָה, דְּאִתְּהִי חֵילָא עֲלָאָה
 לְמַנְדַּע, וְלִמְטַר פְּקוּדוּי דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְאִי הָתִיא
 נִשְׁמָתָא קַדִּישָׁא אֶעִיל לָהּ בְּפוּלְחָנָא אַחְרָא, הָאִי אִתְּהוּ
 מִסָּאֲבֵי לָהּ, וְנִפְּיִק מְפוּלְחָנָא דְּמֵאֲרִיָּה. בְּגִין דְּתִלְתַּת חֵילַיִן
 אֵלַיִן, כְּלֵהוּ חַד, נֶפֶשׁ רוּחַ וְנִשְׁמָה מִשְׁתַּתְּפִי כְּחַדָּא, וְהוּוּ
 חַד, וְכֻלָּא כְּגוּוֹנָא דְּרִזָּא עֲלָאָה. (על דא נאמר (שם י"ג) הולך את חכמים

(יג')

וְאִי חֲזִינָן לְהָאִי בַר נָשׁ, דְּהוּוּ בֵּיהּ אֵלַיִן דְּרַגִּין כְּלֵהוּ. עַד

לָא קִיַּימָא בְּקִיּוּמִיהָ לְמַנְדַּע מֵאן אִיהוּ, בְּמֵאֵי אֲתִידַע
 (דלא) לְקַרְבָּא בַר נָשׁ בְּהִדְיָה, אוּ לְאַתְמַנְעָא מִנְיָה. (ס"א פֶּר
 נָשׁ דְּאִית בֵּיה דְּרַגִּין אֲלִין כְּלָהוּ וְקִיַּימָא בְּקִיּוּמִיהָ דָּא אִיהוּ גִבְרָ שְׁלִים עֲבָדָא מְדִימְנָא דְמֵאֲרִיָּה
 וּבְעֵי לְאַשְׁתַּתְפָּא בֵּיה וּלְאַתְחַבְרָא בְּהִדְיָה לְמִילָף אוּרְחוּי מִנְיָה. וּבְמֵאֵי אֲתִידַע בַּר נָשׁ לְמַנְדַּע
 מֵאן אִיהוּ לְקַרְבָּא בְּהִדְיָה אוּ לְאַתְמַנְעָא מִנְיָה) בְּרוּגְזִיָּה מִמֶּשׁ, יִדַּע לִיָּה בַר
 נָשׁ, וְיִשְׁתַּמּוּדַע מֵאן אִיהוּ. אִי הֵהִיא נִשְׁמַתָּא קְדִישָׁא
 נְטֵר בְּשַׁעְתָּא דְּרוּגְזוּי, (אֲתִיָּא עֲלִיהָ) דְּלֵא יַעֲקֹר לָהּ מֵאַתְרָהָא,
 בְּגִין לְמִשְׁרֵי תַחֲוֹתָהּ הֵהוּא אֵל זֶר, דָּא אִיהוּ בַר נָשׁ כְּדָקָא
 יֵאוּת. דָּא אִיהוּ עֲבָדָא דְמֵאֲרִיָּה, דָּא אִיהוּ גִבְרָ שְׁלִים.
 וְאִי הֵהוּא בַר נָשׁ לָא נְטֵר לָהּ, וְאִיהוּ עֲקֹר קְדוּשָׁה דָּא
 עֲלָאָה מֵאַתְרִיָּה, לְמִשְׁרֵי בְּאַתְרִיָּה סִטְרָא אַחֲרָא.
 וְדֵאִי דָּא אִיהוּ בַר נָשׁ דְּמֵרִיד בְּמֵאֲרִיָּה, וְאִסִּיר לְקַרְבָּא
 בְּהִדְיָה וּלְאַתְחַבְרָא עִמֶּיהָ, וְדָא אִיהוּ (אִיּוֹב י"ח) טָרְף נִפְשׁוּ
 בְּאִפּוּ. אִיהוּ טָרִיף וְעֲקֹר נִפְשִׁיָּה, בְּגִין רוּגְזִיָּה, וְאִשְׁרֵי
 בְּגִיּוּיָה אֵל זֶר. וְעַל דָּא כְּתִיב חֲדָלוּ לָכֶם מִן הָאָדָם אֲשֶׁר
 נִשְׁמָה בְּאִפּוּ, דֵּהֵהִיא נִשְׁמַתָּא קְדִישָׁא טָרִיף לָהּ, וְסֵאִיב
 לָהּ, בְּגִין אִפּוּ. אֲשֶׁר נִשְׁמָה (דף קפ"ב ע"ב) אַחֲלָף בְּאִפּוּ. כִּי בִמָּה
 נְחָשׁב הוּא. כּוּכְבִּים וּמְזֻלוֹת אֲתַחֲשִׁיב הֵהוּא בַר נָשׁ.
 וּמֵאן דְּאֲתַחְבֵּר עִמֶּיהָ, וּמֵאן דְּאֲשַׁתְּעִי (ס"א מִשְׁתַּתְּרָף) בְּהִדְיָה,
 כְּמֵאן דְּאֲתַחְבֵּר בְּכוּכְבִּים וּמְזֻלוֹת מִמֶּשׁ. מֵאִי
 טַעֲמָא. בְּגִין דְּכוּכְבִּים וּמְזֻלוֹת מִמֶּשׁ שְׂאֲרֵי בְּגִיּוּיָה. וְלֵא

עוֹד, אֶלָּא דְעָקַר קְדוּשָׁה עֲלָא מֵאַתְרֵיהּ, וְשָׂאֲרֵי
בְּאַתְרֵיהּ כּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת אֵל זֶר. מַה אֵל זֶר כְּתִיב בֵּיהּ
(ויקרא ט) אֵל תִּפְנוּ אֶל הָאֱלִילִים, כְּגוֹוְנָא דָא, אֲסִיר
לְאַסְתְּכֵלָא בְּאַנְפוּי.

וְאִי תִימָא הָא רּוּגְזָא דְרַבְּנֵן. רּוּגְזָא דְרַבְּנֵן טָב אִיהוּ לְכָל
סְטָרִין, דִּהָא תַנִּינֵן דְּאוֹרֵייתָא אֲשָׁא אִיהִי, וְאוֹרֵייתָא
קָא מֵרַתְחָא לִיָּה, דְכְּתִיב, (ירמיה כג) הֲלֹא כֹה דִבַּרְתִּי כָּאֵשׁ
נֶאֱמַר יי'. רּוּגְזָא דְרַבְּנֵן בְּמֵלֵי דְאוֹרֵייתָא. רּוּגְזָא דְרַבְּנֵן
לְמִיָּהֵב יִקְרָא לְאוֹרֵייתָא, וְכֹלָא לְפוֹלְחָנָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא הוּי, לְכַךְ נֶאֱמַר (דברים ד) כִּי יִי' אֱלֹהֶיךָ אֵשׁ אוֹכֵלָה
הוּא אֵל קָנָא.

אַבְל אִי בְּמֵלִין אַחַרְנִין, לָאו פּוֹלְחָנָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא הָאִי, בְּגִין דְּבְכָל חַטָּאִים דְקָא עֵבִיד בַּר נֶשׁ,
לָאו אִיהוּ כּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת מִמֶּשׁ כְּהָאִי, וְאֲסִיר לְקַרְבָּא
בְּהַדְיָה דְהָאִי. וְאִי תִימָא הָא לְשַׁעְתָּא הוּהוּ, דְעֵבֵר וְהִדְר
אַתְהִדְר. לָאו הָכִי, דְכִיּוֹן דְּאֶעְקַר קְדוּשָׁא דְנִפְשִׁיהּ מִנִּיהּ
וּמֵאַתְרֵיהּ, וְהָהוּא אֵל זֶר, מִקַּפְחָהּ הוּא אַתְרָא, אֶתְתַקַּף
בֵּיהּ, וְלֹא שְׂבִיק לִיָּה. בַּר כַּד אַתְדַּכִּי בַּר נֶשׁ מִכָּל וְכָל,
וְעָקַר לִיָּה לְעֵלְמִין, וְלִבְתֵּר אֲשַׁתְּדֵל לְאַתְקַדְשָׁא
וְלֵאמְשַׁכָּא קְדוּשָׁה עָלֶיהָ. כְּדִין וְלוֹאִי דְאַתְקַדְשָׁא. אֲמַר
לִיָּה רַבִּי יוֹסִי, אֶתְקַדְשָׁ מִמֶּשׁ. (ס"א אַמָּאִי וְהָא אַתְדַּחֵי וְאַתְקַדְשָׁ)

אָמַר לִיָּה תָּא חֲזִי, בְּשַׁעֲתָא דְּאִיהוּ עֶקֶר קְדוּשָׁה
 דְּנִפְשִׁיהּ, וְשִׂרְיָא בְּאַתְרֵיהּ הֵהוּא אַל זֶר דְּאַקְרִי
 טָמֵא, אִסְתָּאב בַּר נָשׁ, וְסָאִיב לְמָאן דְּקָרִיב בְּהַדְיָה,
 וְהֵיא קְדוּשָׁה עֶקֶרְת מְנִיָּה, וְכִיּוֹן דְּעֶקֶרְת מְנִיָּה זְמָנָא
 חֲדָא, כַּמָּה דִּיעֵבִיד בַּר נָשׁ עוֹד, לָא תִיתוּב לְאַתְרָהּ א.

אָמַר לִיָּה אִי הָכִי, כַּמָּה מִסָּאֲבִין אִינּוֹן דְּמִתְדַּכְּפָאן. אָמַר
 לִיָּה שְׂאֲנִי מִסָּאֲבוֹ אַחְרָא, דְּלֵא יִכִּיל לְמַעֲבַד יִתִּיר.
 אָבֵל דָּא שְׂנִיָּא מִכְּלָא, דְּכָל גּוּפָא סָאִיב מִגּוֹ וּמִבַּר,
 וְנִפְשָׁא, וְכָלָא מִסָּאִיב. וְשִׂאֲר מִסָּאֲבוֹ דְּעֶלְמָא, לָאוּ אִיהוּ
 אָלָא גּוּפָא לְבַר בְּלַחֲדוּדִי, וּבְגִין כֶּךָ כְּתִיב חֲדָלוּ לְכֶם מִן
 הָאָדָם אֲשֶׁר נִשְׁמָה בְּאִפּוֹ, דְּאַחְלַף קְדוּשָׁה דְּמֵאֲרִיָּה בְּגִין
 אִפּוֹ, דְּדָא אִיהוּ מִסָּאֲבוֹ דְּמִסָּאִיב כְּלָא. כִּי בַמָּה נַחֲשָׁב
 הוּא. בַּמָּה פּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת וְדָאִי נַחֲשָׁב אִיהוּ.

תָּא חֲזִי, הָאִי אִיהוּ רוּגְזָא דְּאִיהוּ פּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת, סְטָרָא
 אַחְרָא, כַּמָּה דְּאַמְרֵן, דְּבַעֲי בַר נָשׁ לְאַסְתְּמָרָא מְנִיָּה
 וְלְאַתְפָּרְשָׁא מְעֵלוּי, וְעַל דָּא כְּתִיב (שמות לד) אֱלֹהֵי מִסְכָּה
 לֹא תַעֲשֶׂה לָּךְ. לָּךְ: בְּגִין לְאַבְאֲשָׁא גְרַמָּךְ. וְכְתִיב בְּתֵרִיָּה
 אֶת חַג הַמִּצּוֹת תִּשְׁמֹר. תִּשְׁמֹר: דָּא סְטָרָא דְּקְדוּשָׁה, דְּבַעֲי
 בַר נָשׁ לְנִטְרָא לִיָּה, וְלֵא יַחְלַף לִיָּה בְּגִין סְטָרָא אַחְרָא.
 וְאִי יַחְלַף לִיָּה הָא אִיהוּ מִסָּאִיב, וְסָאִיב לְכָל מָאן דְּקָרִיב
 בְּהַדְיָה.

אֶת חַג הַמִּצּוֹת תִּשְׁמַר, הַאִי אִיהוּ אֶתְר דְּאִקְרִי שְׁמוֹר.
 וּבִגִּין כְּךָ כְּתִיב, אֶת חַג הַמִּצּוֹת תִּשְׁמַר שְׁבַעַת יָמִים
 תֹּאכַל מִצּוֹת כַּאֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ. שְׁבַעַת יָמִים אֵלֶיךָ, לֹא
 אֵינּוֹן כְּשִׁבַעַת הַיָּמִים דְּסִכּוֹת, דְּאֵינּוֹן עֲלָאִין וְאֵלֶיךָ
 תִּתְּאִין. וְעַל דָּא, בְּאֵינּוֹן הִלְל גְּמוֹר, וּבְהִנֵּי לָא הִלְל
 גְּמוֹר, וְעַל דְּאֵינּוֹן לְתַתָּא, שְׁבַעַת יָמִים תֹּאכַל מִצּוֹת.
 מִצַּת כְּתִיב חֶסֶד בְּלֹא ו', דְּעַד לָא שָׂרְאן אֵינּוֹן יוֹמִין
 עֲלָאִין, רְזֵא דִּו'.

וְאִי תִימָא, כִּיּוֹן דְּהַאִי רְזֵא דְחַג הַמִּצּוֹת אֶתְקַדָּשׁ, אֲמַאי
 נַחְתָּא, דְּהַא תְּנִינן מֵעֲלִין בְּקַדְשׁ וְלֹא מוֹרִידִין,
 אֲמַאי נַחְתָּא לְתַתָּא בְּאֵינּוֹן יוֹמִין תִּתְּאִין.

תָּא חֲזִי, כְּתִיב (ויקרא טז) וּכְפָר בְּעֵדוֹ וּבְעֵד בֵּיתוֹ וְגו', מֵאֵן
 דִּיכְפָר, אֲצִטְרִיךְ (נ"א לְכַפֵּר) עָלֶיהָ בְּקַדְמִיתָא, וּבִתְרָא
 עַל בֵּיתֶיהָ. כְּגִוּוֹנָא דָּא, הַאִי דְרָגָא, שְׂאֲרֵי לְאֶתְקַדָּשׁ
 וּלְנַפְקָא בְּקַדוּשָׁה, לְכַפֵּרָא עָלֶיהָ, וְכִיּוֹן דְּאִיהוּ אֶתְקַדָּשׁ,
 בְּעֵי לְכַפֵּרָא עַל בֵּיתֶיהָ, וּלְקַדָּשׁ לֹוֹן, וְעַל דָּא נַחְתָּא
 לְתַתָּא לְקַדָּשׁ בֵּיתֶיהָ. וּבְמָה מְקַדָּשׁ לֹוֹן, בִּישְׂרָאֵל
 דְּלְתַתָּא. בְּחֻשְׁבְּנָא דְעוֹמֵר וְכִיּוֹן דְּאֵלֶיךָ מִתְקַדָּשָׁן,
 בְּעֵינָן לְסִלְקָא לָהּ לְעֵילָא, דְּהַא כִּד בֵּיתָא דְמִטְרוֹנִיתָא
 אֶתְקַדָּשֶׁת, כִּדִּין סִלְקַת לְעֵילָא, לְאֶתְקַדָּשׁ בְּאֵינּוֹן יוֹמִין
 עֲלָאִין (דף קפ"ג ע"א) לְעֵילָא.

וְעַל דָּא אַנְוּ עֲבָדִין חוֹשְׁבָנָא, בְּקִיּוּמָא עַל קִיּוּמִין, בְּגִין
 דְּאִינוּן יוּמִין, יוּמִין עֲלָאִין אִינוּן, וְכֵן בְּכָל זְמָנָא
 דְּעָאֵל בַּר נָשׁ לְאִינוּן יוּמִין עֲלָאִין, בֵּין בְּצִלוֹתָא, בֵּין
 בְּשִׁבְחָא, אֲצִטְרִיךְ לְקִיּוּמָא עַל רִגְלוּי, יִרְכִּין וְגוּפָא כַּחֲדָא
 תַּמְן. יִרְכִּין וְגוּפָא לְקִיּוּמָא, כְּדִכּוּרָא דְקִיּוּמָא בְּחִילֵיהּ,
 וְלֹא כְּנוֹקְבָא דְאַרְחָהָא לְמִיתְב. וְעוּד בְּגִין שְׁבַחָא דְעֵלְמָא
 עֲלָאָה.

וּבְגִין דְּאִיהוּ רְזָא דְדִכּוּרָא, נְשִׁים פְּטוּרוֹת מִחוֹשְׁבָנָא
 דָּא, וְלֹא מִתְחִיבֵן לְמִימְנֵי בַר דְּכוּרִין,
 לְאַתְקֶשְׂרָא כָּל חַד כְּדִקָּא יְאוּת. כְּגוּוּנָא דָּא, (שְׁמוֹת כג)
 יִרְאֶה כָּל זְכוּרָה, דְּכוּרִין, וְלֹא נְשִׁין. בְּגִין דְּרְזָא דְבְרִית
 בְּדִכּוּרָא אִיהוּ, וְלֹא בְּנוֹקְבָא, וּבְגִין דְקִיּוּמָא רְזָא לְעֵילָא,
 נְשִׁין לֹא מִתְחִיבֵן.

וְרְזָא אוֹלִיפְנָא הָכָא, דְּבְכָל שְׁבַעַת יוּמִין, מֵאֲלִין יוּמִין
 עֲלָאִין, נְטִלָא קְדוּשָׁא יוּמָא חַד (וּמִתְאַחַד) דְּאֲלִין
 תַּתְיֵא, וְהֵאִי תַתָּאָה אֲקָרִי שְׁבוּעַ, דְּאַתְקֶדֶשׁ בְּשִׁבְעָה
 יוּמִין עֲלָאִין. וְכֵן בְּכָל שְׁבַעָה וְשִׁבְעָה מֵאִינוּן חֲמִשִּׁין
 יוּמִין, עַד וְלֹא עַד בְּכֻלָּל, וְכַד אֲשַׁתְּכַחוּ אַרְבַּעִין וּתְשַׁע
 יוּמִין עֲלָאִין, אֲשַׁתְּכַחוּ לְתַתָּא שְׁבַע יוּמִין, דְּאַתְקֶדֶשוּ
 בְּהוּ וְכָל חַד אֲקָרִי שְׁבוּעַ, דְּעָאֵל בְּאִינוּן שְׁבַע. וְעַל דָּא
 כְּתִיב, (וּיְקָרָא כג) שְׁבַע שְׁבַתוֹת תְּמִימוֹת תִּהְיֶינָה. בְּגִין

דְּאִינּוֹן נּוֹקְבִין, נְקֻט קָרָא לִישָׁנָא דְּנוֹקְבִין.

וְכֵד אֶתְקַדְּשׁוּ בְּהוּ, וּבֵיתָא, מִתְתַּקְּנָא לְאַתְחַבְּרָא אֶתְתָּא
בְּבַעְלָהּ, כְּדִין אֶקְרִי חַג שְׁבוּעוֹת, מֵאִינּוֹן נּוֹקְבִי
דְּשָׂארוּ עֲלֵייהוּ אִינּוֹן יוֹמִין עֲלָאִין, דְּאֶתְקַדְּשׁוּ בְּהוּ. וּבְגִין
כְּךָ פְּתִיב בְּשְׁבוּעוֹתֵיכֶם, אִינּוֹן דְּלִכּוֹן, וְלֹא פְּתִיב
בְּשְׁבוּעוֹת, בְּגִין דְּהֵכִי נָמִי מִתְקַדְּשִׁין יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא
עֲמַהוֹן.

וְעַל דָּא כַּד מְטוֹן לְתַשַּׁע וְאַרְבַּעִין יוֹמִין, הֵהוּא יוֹמָא
עֲלָאָה דְּעֲלֵייהוּ, דְּאִיהוּ יוֹמָא דְּחַמְּשִׁין, דְּשִׁלִּיט עַל
תַּשַּׁעָה וְאַרְבַּעִין יוֹמִין, רְזָא דְּכֻלְלָא דְּאוּרֵייתָא, בְּתַשַּׁעָה
וְאַרְבַּעִין אַנְפִּין, וְכְדִין הֵהוּא יוֹמָא עֲלָאָה, יוֹמָא
דְּחַמְּשִׁין, בְּאַתְעָרוּתָא דְּלַתְתָּא, אֶפִּיק אוּרֵייתָא כְּלָלָא
בְּתַשַּׁעָה וְאַרְבַּעִין אַנְפִּין.

רַבִּי אֶלְעָזָר פָּתַח וְאָמַר, (תהלים פד) גַּם צְפוֹר מְצָאָה בֵּית
וּדְרוֹר קִין לָהּ אֲשֶׁר שָׂתָה אֶפְרוּחֶיהָ אֶת מִזְבְּחוֹתֶיהָ
וּגו'. גַּם צְפוֹר מְצָאָה בֵּית, אֵלִין צְפָרִי שְׁמִיא, דְּמִנְהוֹן
שְׁוִיין מְדוּרֵיהוֹן לְבַר, וּמִנְהוֹן שְׁוִיין מְדוּרֵיהוֹן בְּבֵיתָא,
כְּגוֹן דְּרוֹר, דְּאִיהוּ עוֹפָא דְּשׁוּי דִּיּוּרִיָּה בְּבֵיתָא דְּכָל בַּר
נֶשֶׁ, וְלֹא דְּחִיל. אַמַּאי. בְּגִין דְּכֻלְלָא קָרָאן לִיהּ דְּרוֹר. מַאי
דְּרוֹר. חִירוּ, כְּמָה דְּאֵת אָמַר, (ויקרא כד) וּקְרָאתֶם דְּרוֹר,
וְתַרְגּוּמוֹ חִירוּ. וְדָא אִיהוּ צְפוֹר דְּרוֹר. דְּהָא מִיּוֹמָא דְּעַבִּיד

קָנָא בְּבֵיתָא אֲפִיק בְּנִין, מְדוּרִיהּ בְּבֵיתָא חֲמִשִּׁין יוּמִין,
וּלְבֵתָר מִתְפָּרְשָׁן אֲלִין מֵאֲלִין, וְדָא הוּא עוֹפָא דְאֶקְרִי
דְרוּר: חִירו.

תָּא חֲזִי מַה כְּתִיב, וְקִדְשֶׁתֶם אֵת שְׁנַת הַחֲמִשִּׁים שָׁנָה
וּקְרַאתֶם דְרוּר בְּאַרְצֵן. מִהֲכָא נִפְקָא חִירו לְכֻלָּא,
וּבְגִין דְנִפְקָא מִנִּיהּ חִירו, אֲוֹרֵייתָא דְנִפְקַת מִנִּיהּ אֶקְרִי
חִירו. וְעַל דָּא כְּתִיב, (שְׁמוֹת ל"ב) חָרוֹת עַל הַלְחָת, אַל תִּקְרִי
חָרוֹת, אֶלָּא חִירוֹת, וְדָא אֲוֹרֵייתָא דְאֶתְקְרִי חִירוֹת דְהָא
מָה דְאֲפִיק יוֹמָא דָּא עֲלָאָה, אֶקְרִי חִירו, וְאִיהוּ חִירו
דְכֻלָּא. וְהָאִי יוֹמָא אִיהוּ חִירו עֲלָאָה, בְּגִין דְאִית חִירו
תַּתָּאָה, וְחִירו עֲלָאָה. ה"א עֲלָאָה, ה"א תַּתָּאָה. חִירו
עֲלָאָה. חִירו תַּתָּאָה שְׁמֻטָה וְיֻבֵל כְּחֻדָּא אֵינֻן.

תִּרְיִן נְהָמִי אֲכָלוּ יִשְׂרָאֵל, חֵד, כַּד נִפְקוּ מִמִּצְרַיִם, אֲכָלוּ
מִצָּה, לֶחֶם עוֹנֵי. וְחֵד בְּמִדְבָּרָא, לֶחֶם מִן הַשָּׁמַיִם.
(חֵד בְּפֶסַח וְחֵד בְּשַׁבּוּעוֹת) דְכְּתִיב, (שְׁמוֹת ט"ז) הִנְנִי מִמְטִיר לָכֶם לֶחֶם
מִן הַשָּׁמַיִם וְעַל דָּא קֶרְבְּנָא דִיוֹמָא דָּא נְהָמָא אִיהוּ. וְעַל
נְהָמָא, אֶתְקְרִיבוּ כָּל שְׂאֵר קֶרְבְּנִין. דְנְהָמָא אִיהוּ עֶקֶר,
דְכְּתִיב, (ויקרא כג) וְהִקְרַבְתֶּם עַל הַלֶּחֶם שִׁבְעַת כִּבְשִׁים וְגו',
וְכְתִיב (ויקרא כג) מִמּוֹשְׁבוֹתֵיכֶם תָּבִיאוּ לֶחֶם תְּנוּפָה וְגו',
דְדָא אִיהוּ נְהָמָא דְאֶחְפִּימוּ בֵּיהּ יִשְׂרָאֵל, חֲכֻמָּתָא עֲלָאָה
דְאֲוֹרֵייתָא, וְעָאָלוּ בְּאַרְחָהָא.

הַשֶּׁתָּא אֵית לֶן לְאַסְתְּכְּלָא, בְּפִסַּח נְפִקוּ יִשְׂרָאֵל מִנְהֻמָּא
 דְּאַתְקְרִי חֻמְיָן, כְּתִיב, (שְׁמוֹת יג) וְלֹא יִרְאֶה לְךָ
 חֻמְיָן, וּכְתִיב (שְׁמוֹת יב) כִּי כָּל אוֹכֵל מִחֻמְצַת (דף קפ"ג ע"ב) מֵאֵי
 טַעֲמָא. בְּגִין יִקְרָא דִּהְהוּא נִהְמָא דְאַתְקְרִי מִצָּה. הַשֶּׁתָּא
 דְּזָכוּ יִשְׂרָאֵל לְנִהְמָא עֲלָאָה יִתִּיר לָא יְאוּת הָוָה
 לְאַתְבְּטְלָא חֻמְיָן, וְלֹא אֶתְחַזֵּיא כָּלִל. וְאַמְאֵי קָרְבְּנָא דָּא,
 חֻמְיָן הָוָה, דְּכְתִיב סֵלֶת תִּהְיִינָה חֻמְיָן תִּאֲפִינָה. וְתוּ,
 דִּהַשֶּׁתָּא בְּיוֹמָא דָּא אֶתְבְּטַל יִצְר הָרַע, וְאוּרִייתָא
 דְּאַתְקְרִי חִירוּ אֶשְׁתַּכַּחַת.

אַלָּא, לְמַלְכָּא דִּהְהוּא לִיה בַּר יַחֲדָאֵי, וְחַלְשֵׁי. יוֹמָא חַד
 הָוָה תְּאִיב לְמִיכַל, אֲמָרוּ יִיכּוֹל בְּרִיָּה דְּמַלְכָּא (ס"א
 מִיכַל דְּאַסּוּתָא דָּא) אֶסּוּתָא דָּא, וְעַד דִּיִּיכּוֹל לִיה, לָא יִשְׁתַּכַּח
 מִיכַלָּא וּמְזוֹנָא אַחְרָא בְּבֵיתָא. עֲבָדוּ הָכִי. כִּיּוֹן דְּאַכַּל
 הָוָה אֶסּוּתָא, אֲמַר מִכָּאן וְלַהֲלָאָה יִיכּוֹל כָּל מָה דְּאִיהוּ
 תְּאִיב, וְלֹא יכִּיל לְנִזְקָא לִיה.

כִּף כַּד נְפִקוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, לָא הָוֵי יַדְעֵי עֲקָרָא וְרוּזָא
 דְּמַהֲיִמְנוּתָא, אֲמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, יִטְעֵמוּן
 יִשְׂרָאֵל אֶסּוּתָא, וְעַד דִּיִּיכָלוּן אֶסּוּתָא דָּא, לָא אֶתְחַזֵּי
 לְהוֹן מִיכַלָּא אַחְרָא. כִּיּוֹן דְּאַכְלוּ מִצָּה, דְּאִיהִי אֶסּוּתָא
 לְמִיעַל וּלְמַנְדַּע בְּרוּזָא דְּמַהֲיִמְנוּתָא. אֲמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא, מִכָּאן וְלַהֲלָאָה אֶתְחַזֵּי לוֹן חֻמְיָן, וְיִיכָלוּן לִיה, דִּהָא

לֹא יִכִּיל לְנִזְקָא לֹון. וְכָל שְׁפָן דְּבִיּוּמָא דְשָׁבוּעוֹת, אֲזִדְמִן
נְהָמָא עֲלָאָה, דְּאִיהוּ אֲסוּוֹתָא בְּכָלֵא.

וְעַל דָּא מְקַרְבִּין חֲמִץ, לְאַתּוּקְדָא עַל מַדְבַּחָא. וּמְקַרְבִּין
תְּרִין נְהֵמִין אַחֲרָנִין כַּחֲדָא. וְחֲמִץ, אַתּוּקְדָא בְּנוֹרָא
דְּמַדְבַּחָא וְלֹא יִכִּיל לְשִׁלְטָאָה, וְלְנִזְקָא לֹון לְיִשְׂרָאֵל.
וּבְגִינֵי כַּךְ, יִשְׂרָאֵל קְדִישִׁין אַתְּדַבְּקוּ בֵּיהּ בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא, בְּאַסוּוֹתָא דְּאוֹרֵייתָא בִּיּוּמָא דָּא. וְאַלְמְלִי הוּוּ נְטְרִי
יִשְׂרָאֵל תְּרִין סְטָרִין דְּנְהֵמֵי אֲלִין, לֹא הוּוּ עֵיילִין בְּדִינָא
לְעֲלָמִין.

בִּיּוּמָא דְרֵאשׁ הַשָּׁנָה, דְּאִיהוּ יוּמָא דְדִינָא, (בְּכָל יוּמָא) דְלֹא
אִיהוּ, אֲלֵא לְאַיְנוֹן דְלֹא נְטְלוּ מִיכְלָא דְאַסוּוֹתָא,
וְשָׁבְקוּ לְאַסוּוֹתָא דְאוֹרֵייתָא, בְּגִין מִיכְלָא אַחֲרָא דְאִיהוּ
חֲמִץ. דְּהָא בִּיּוּמָא דָּא דְרֵאשׁ הַשָּׁנָה, הֵהוּא חֲמִץ סְלֵקָא,
וּמְקַטְרָגָא עָלֶיהָ דְּבַר נֶשׁ, וְאַלְשִׁין עָלֶיהָ, וְאִיהוּ קִיּוּמָא
בִּיּוּמָא דָּא מְקַטְרָגָא עַל עֲלָמָא. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְתִיב
בְּדִינָא עַל כָּלֵא וְדֵאִין עֲלָמָא.

וּבְגִינֵי כַּךְ כַּד יְהֵב קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אוֹרֵייתָא
לְיִשְׂרָאֵל, אֲטָעִים לְהוּ מִהֵהוּא נְהָמָא עֲלָאָה,
דְּהֵהוּא אַתְר, וּמַגּוּ הֵהוּא נְהָמָא, הוּוּ יַדְעִין וּמְסַתְּכָלִין
בְּרִזֵּי דְאוֹרֵייתָא, לְמַהֲךְ בְּאַרְחַ מִיִּשְׂרָאֵל, וְהָא אוּקְמוּהָ מְלָחָה
אַיְנוֹן חֲבֵרֵיִיא בְּרִזִין (ס"א אֲלִין דְקֵאמְרוּ) אֲלִין כַּדְקֵאמְרוּן.

רַבִּי שְׁמַעוֹן וְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִיהֶ, הוּוּ אֶזְלֵי בְּאַרְחָא, וְהוּוּ
 אֶזְלֵין עִמָּהוֹן, רַבִּי אַבָּא וְרַבִּי יוֹסִי, עַד דִּהוּוּ אֶזְלֵי
 אֶעְרְעוּ בְּחַד סָבָא, וְהוּוּ אֶחִיד בְּיַדִּיהָ חַד יַנּוּקָא, זְקָף
 עֵינּוּי רַבִּי שְׁמַעוֹן וְחַמָּא לֵיהּ, אָמַר לֵיהּ לְרַבִּי אַבָּא וְדַאי
 מְלִין חַדְתִּין אֵית גַּבְּן בְּהַאי סָבָא.

כִּד מָטוּ לְגַבִּיהֶ, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּמָטוּל דְּקוֹפְטָרְךָ
 בְּגַבְּךָ קָא אֶתִּית, מֵאֵן אַנְתָּ. אָמַר לֵיהּ, יוּדַאי אַנְא.
 אָמַר, מְלִין חַדְתִּין וְדַאי יוֹמָא דָּא לְגַבְּךָ, אָמַר לֵיהּ לְאֵן
 הוּא אֶרְעָךָ. אָמַר לֵיהּ, דִּינּוּרֵי הוּוּ בְּאֵינּוֹן פְּרִישֵׁי מַדְבְּרָא,
 דִּהוּינָא, מְשִׁתְּדֵל בְּאוּרֵייתָא, וְהֶשְׁתָּא אֶתִּינָא לְיִשׁוּבָא,
 לְמִיתַב בְּצִלָּא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּאֵלִין יוּמֵי דִּירְחָא
 שְׁבִיעָאָה דָּא.

חֲדֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן, אָמַר, נְתִיב, דְּיוּדַאי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 שְׁדַרְךָ לְגַבְּן. אָמַר לֵיהּ, חֲיִיךָ דְּנִשְׁמַע מְלָה מְפּוּמָךְ,
 מֵאֵינּוֹן מְלִין חַדְתִּין עֶתִיקוֹן, דְּנִטְעָתוֹן תַּמָּן בְּמַדְבְּרָא,
 מֵהַאי יְרָחָא שְׁבִיעָאָה. וְאִמַּאי אֶתְפְּרִשְׁתוֹן הֶשְׁתָּא
 מְמַדְבְּרָא, לְמִיתֵי לְיִשׁוּבָא. אָמַר לֵיהּ תְּהוּא סָבָא,
 בְּשִׂאֲלָתָא דָּא, יַדְעָנָא דְּחַכְמָתָא גַּבְּךָ, וּמִילָךְ מָטוּ
 לְרַקִּיעֵי דְּחַכְמָתָא. (ס"א נטו לְתַקִּיעוּ דְּחַכְמָתָא)

פְּתַח תְּהוּא סָבָא וְאָמַר, (דבריים א) וּבַמְדַבֵּר אֲשֶׁר רָאִיתָ אֲשֶׁר
 נִשְׂאָךְ יי' אֱלֹהֶיךָ פֶּאֶשֶׁר יִשָּׂא אִישׁ אֶת בְּנוֹ וְגו'.